

Роботски систем у облику затвореног кинематичког ланца

- Конфигурација РС затвореног кин. ланца је дата са :

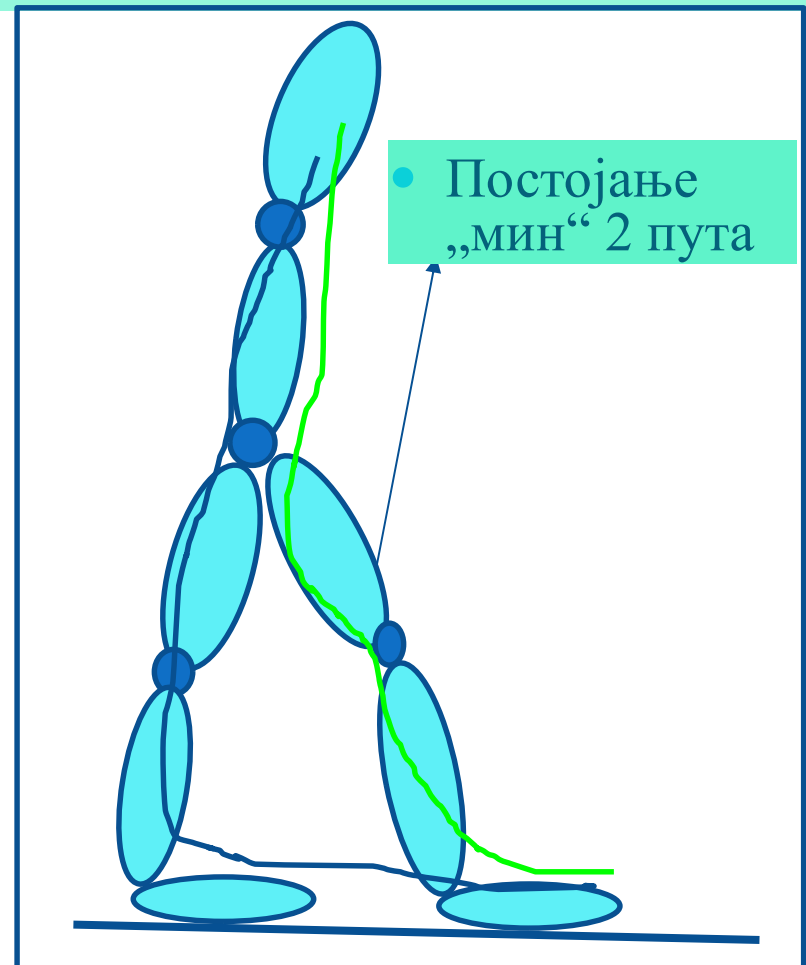
$$\{q\} = (q^1, q^2, \dots, q^{n_1})^T$$

- Нису све независне координате, јер постоји l веза

$$f^v(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}) = 0,$$

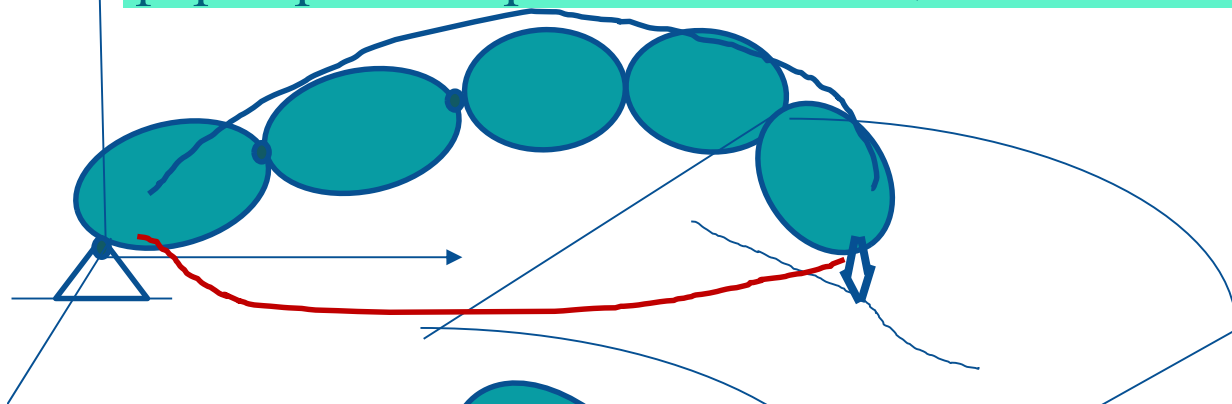
$$v = 1, 2, \dots, l < n_1$$

- Број степени слободе је $n = n_1 - l$

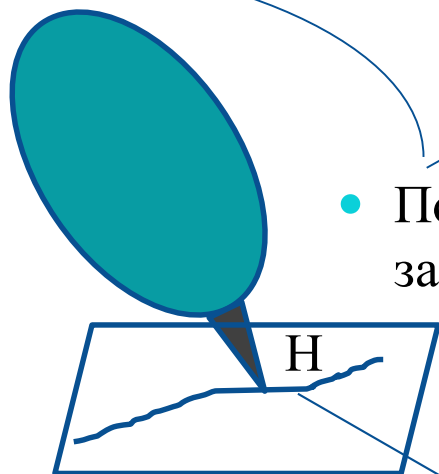
Пример човека при ходању,
2 ноге на подлози

2 пример: Робот у контакту са радном површином формира затворени кин. ланац

• I случај

- Површ, или по линији (пр. тачкасто заваривање) намеће ограничења

- Позиционирање и оријентација врха РС

$$\Phi^p(x_H, y_H, z_H, \psi_H, \theta_H, \varphi_H) = 0 \quad (*)$$

- Нека је решен директни задатак кинематике тј.

$$x_H = x_H(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}), y_H = y_H(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}), z_H = z_H(q^1, q^2, \dots, q^{n_1})$$

$$\psi_H = \psi_H(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}), \theta_H = \theta_H(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}), \varphi_H = \varphi_H(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}),$$

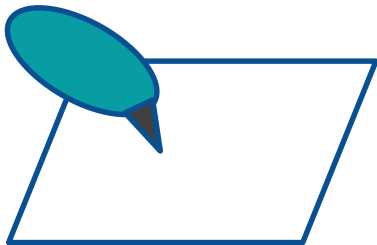
- Заменом у (*) следи:

$$\Phi^\rho(x_H(q), y_H(q), z_H(q), \psi_H(q), \theta_H(q), \varphi_H(q)) = 0 \rightarrow$$

$$\Phi^\rho(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}) = 0, \quad \rho = 1, 2, \dots, l$$

У случају *површи* и без оријентације врха РС, имамо једну везу

$$f(x_H(q), y_H(q), z_H(q)) = 0 \rightarrow f(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}) = 0, \quad \rho = 1$$

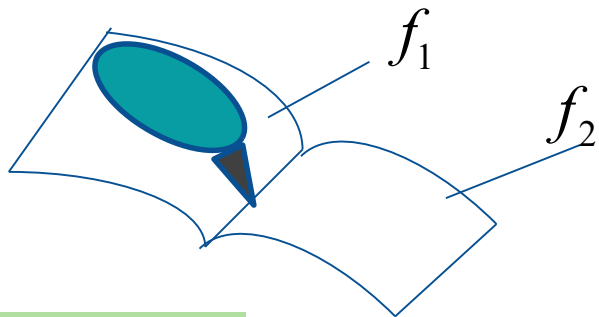

- $l=1$, Број степени слободе је

$$n = n_1 - 1$$

У случају *линије* имамо две допунске везе

$$f_1(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}) = 0, f_2(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}) = 0, \rho = 2$$

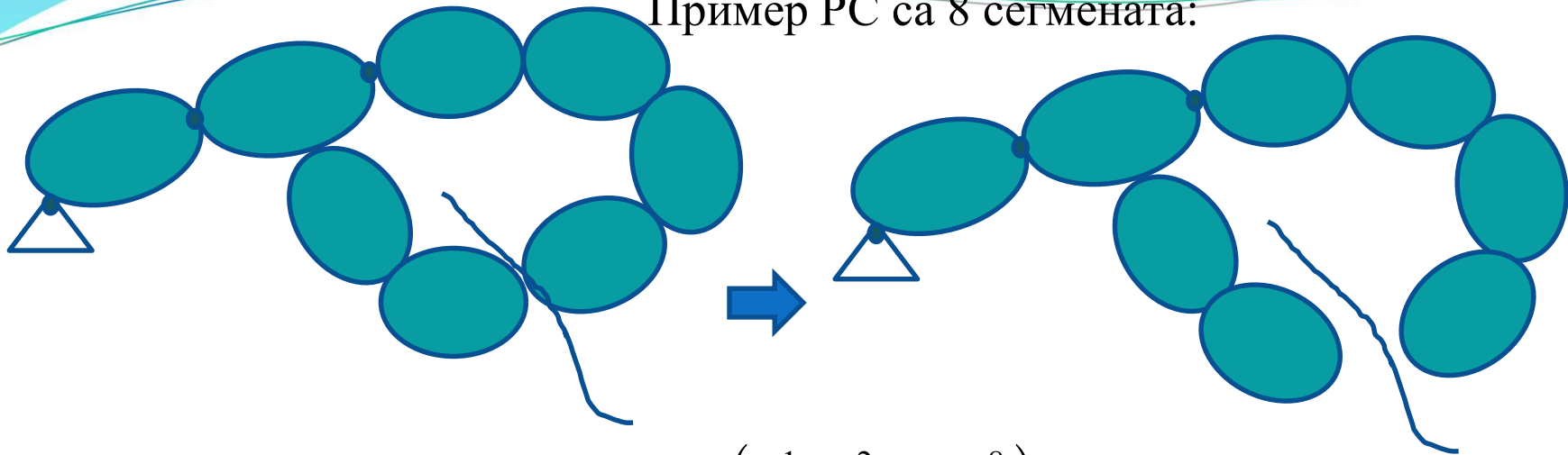
- $l=2$, Број степени слободе је $n = n_1 - 2$

• II случај

Случај затвореног кинематичког ланца

РС дат у виду затвореног кинематичког ланца се отвара и он постаје РС кинематички ланац са гранањем + допунске везе које потребно додатно одредити

Пример РС са 8 сегмената:

Допунске једначине веза: $f^{\nu} (q^1, q^2, \dots, q^8) = 0, \nu = 1, 2, \dots, l_{\max}$

- Детаљно одређивање допунских веза је дат у хандоуту. $l_{\max} = 5!$
- Број степени слободе је $n = 8 - l$
- Испитивање „независности,, веза - применом *Теореме имплицитне функције*

$$f^{\alpha} (q^1, q^2, \dots, q^{n_1}) = 0, \alpha = 1, 2, \dots, l, l+1, \dots, \textcircled{l+k} \rightarrow n_1$$

Формира се Јакобијева функ.матрица:

$$[\varphi] = \begin{bmatrix} \frac{\partial f^1}{\partial q^1} & \frac{\partial f^1}{\partial q^2} & \cdots & \frac{\partial f^1}{\partial q^{n_1}} \\ \frac{\partial f^2}{\partial q^1} & \frac{\partial f^2}{\partial q^2} & \cdots & \frac{\partial f^2}{\partial q^{n_1}} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ \frac{\partial f^{l+k}}{\partial q^1} & \frac{\partial f^{l+k}}{\partial q^2} & \cdots & \frac{\partial f^{l+k}}{\partial q^{n_1}} \end{bmatrix}$$

$n_1 = l + k$

Одређује се $\text{rang} [\varphi] = l$ што значи да има l независних веза.

Другим речима, у оквиру матрице $[\varphi]$ постоји квадратна матрица $[\varphi]^l$ реда $l \times l$

$$[\varphi]^l \in R^{l \times l} \in [\varphi] \quad \Rightarrow \quad \det [\varphi]^l \neq 0$$

Ако индекси не иду узлазним редоследом у једначинама веза, могу се исти пренумерисати, у једначинама веза:

пренумерисано \longrightarrow

$$\boxed{\begin{aligned} f^v(q^1, q^2, \dots, q^{n_1}) &= 0, \\ v &= 1, 2, \dots, l < n_1 \end{aligned}}$$